

1944, september 28. [Banská Bystrica.] — Nariadenie náčelníka štábu veliteľstva I. čs. armády mjr. J. Nosku na všestranné zlepšenie veliteľskej činnosti pri prevádzaní obrany, vrátane použitia trestu smrti proti príslušníkom armády, ktorí pri ústupe zahodia zbrane.

Vec: Prevádzanie obrany — závädy.

*Tajné.
Ihneď
Súrne.*

Pri prehliadke jednotlivých obranných úsekov zistil som na[sle]dujúce nedostatky:

1. pri zaujímaní obranných postavení velitelia (najmä [prá]porov a rôt) nerobia vôbec obhliadku terénu, ba ani neuznajú [ú za] potrebné, aby si vyhliadli dobrú pozorovateľnu, z ktorej by ob[zerali] celý úsek a tak riadili boj. Velitelia práporov sedia vzadu [a ce]lú svoju činnosť vidia v tom, že vybavujú korešpondenciu, čo je [prá]cou len a len pobočníka,

2. bol zistený prípad, že veliteľ práporu (kpt. Kapišins[ký]), hoci sedel už druhý deň v obrane, vôbec neprišiel do styku s veliteľom del. batérií a veliteľom del. oddielu, ktorý mal prápor podporovať. Toto je priamo trestné,

3. velitelia sa nesnažia vôbec získavať zprávy o sile, umiestnení a úmysloch nepriateľa,

4. velitelia ešte stále nevenujú dostatočnú pozornosť zákopovým prácam,

5. hlavná zásada obranného boja, t. j.: členenie obrany do hĺbky, vôbec není dodržiavaná,

6. otázke „zaistenia“ není venovaná patričná pozornosť,

7. velitelia sa málo zaujímajú o potreby mužstva (strav[a,] výstroj, výzbroj atď.).

Aby sa v budúcnosti podobné prípady neopakovali a aby sa ž[ia]dny veliteľ necítil ukričdený, proti ktorému pri porušení horespo[me]nutých elementárnych veliteľských zásad zakročím čo najrozhod[nejšie] a so všetkou prísnosťou, nariaďujem:

1. pred každou bojovou úlohou, či už ide o obranu alebo [útok], musí predchádzať obhliadka terénu, lebo mapa nikdy nevyjadří terén tak, ako ho vidíme v skutočnosti,

2. bojové stanovisko veliteľov rôt, práporov a podskupín mu[sí] byť bezpodmienečne vpredu, aby z neho mohli riadiť boj a mali n[á]ň vliv.

Títo velitelia sa musia zdržovať v obrannom postavení, a[j keď] je kľud, veď je ich tam na zdokonaľovanie obranného postavení[a] stále treba.

3. Každý veliteľ počínajúc veliteľom čaty musí mať svoje [bo]jové SV, odkiaľ musí pozorovať a riadiť boj,

4. väčšina veliteľov sedí v obrane v úplnej pasivite a [ča]ká ako „vól“ na rozkaz, tam čakajú na Nemcov, bez prieskumu, [bez] zaistenia, bez výpadu. *Robte všetko, aby nepriateľ nemal ani chvíľku oddychu a kľudu.* Veď my sme vojnu len teraz začali a on bojuje už 5 rokov, preto naše nervy k vytrvalosti musia byť lepšie,

5. žiadny veliteľ bez súhlasu nadriadeného veliteľa ne[smie] sa vzdialiť od svojej jednotky,

6. každá jednotka sa musí pri každej zastávke ihneď z[ачаť za]kopávať — priebeh týchto prác musí sledovať a *osobne* riadiť [...] veliteľ (družstva,

598 čaty, roty, práporu). Umiestnen[ie sa] močinných zbraní v obrane určuje osobne veliteľ roty, umie[stnenie] ŤG, ako aj ťažkých zbraní: osobne veliteľ práporu.

7. bojové SV (pozorovateľna a pomocné pozorovateľne) musia byť taktiež dôkladne a ihneď budované,

8. taktiež nariadujem všetkým veliteľom, aby mužstvo, ktoré pri ústupe zahodilo svoje zbrane, bolo bez milosti potrestané trestom smrti.¹ Veliteľ III. skupiny dá potrestať smrťou² mužstvo, ktoré u Felcmanovho práporu zanechalo 10 ruských protitankových pušiek na bojisku v priestore severozápadne Sv. Kríž n/Hronom; výsledok hláste. *Upozorníte všetkých na toto nariadenie.* Aj ranený bude vzatý do ošetrovania len vtedy, keď príde aj s puškou alebo inou zbraňou.

Dostane: I. až VI. skupina, let. skupina.

Z rozkazu:
náčelník štábu VČSA:
mjr. gšt. Július Nosko
mjr. Nosko

VHA Praha. DO, Slovenské povstání, kart. 105. Prílohy k vojnovému denníku 28. 9. 1944. Originál. Strojopisný prepis. — Číslo: 25 350 Taj./3. oddel. 1944.

371

1944. september 29. Praha. — Rozkaz veliteľa zbraní SS v Čechách a na Morave grófa von Pücklera na znovurozčlenenie bojovej skupiny Schill.

Tajné!

Rozkaz na znovurozčlenenie bojového sväzu Schill:

1. Po rozpustení veliteľského štábu zbraní SS v Bratislave sa zosilnený pluk Schill — kým nebudú iné smernice — priamo podriaďuje nemeckému veliteľovi na Slovensku.

Zprávy a bojové hlásenia sa majú podávať veliteľovi zbraní SS v odpise, mimoriadne dôležité hlásenia ďalekopisom.

2. Prápor „Kettgen“ treba rozpustiť. Veliteľskí aspiranti (Josefov) majú — ak sa tak ešte nestalo — *ihneď* nastúpiť pochod na svoje stanovište. Pre nové sformovanie práporu chýbajú vyšší i nižší velitelia. Nemožno ich prideliť ani z veliteľského okruhu veliteľa zbraní SS v Čechách a na Morave. Obrátiť sa s týmito požiadavkami na vyššie miesta je podľa informácie SS-FHA tiež zbytočné. Preto nie je možné znovu sformovať prápor. Ponecháva sa na vlastné rozhodnutie, aby podľa potreby posilnil prápor „Teuteberg“. Rozhodnutie o podrobnostiach sa ponecháva pluku.

3. Kým nemecký veliteľ nerozhodne ináč, štáb pluku predbežne zostáva s iným personálnym obsadením.

Do 5. 10. sa majú hlásiť na svojich stanovištiach:

SS sturmbannführer Klotz, SS hauptsturmführer Narr, SS hauptsturmführer Nuss a SS obersturmführer Kurz.

Ako náhradníci za SS sturmbannführera Klotza sú v škole SS panc. granátnikov Kienschlag pripravení SS standartenführer Pilfousek a major Eccher.

¹ Pôvodný text „bez milosti odstrelené“ rkp. opravený.

² Pôvodný text „dá postrieľať“ rkp. opravený.